

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221200126
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6221200126.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Janky Boroškovej ako členiek senátu, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti W., F., nar. X.. októbra XXXX, L. a C., bytom W. P. XXX, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti matky: C. G. Q., nar. XX. októbra XXXX, trvale bytom W. P. XXX, toho času L. strasse XX A., XXX XX C., M. a otca: L. W., nar. XX. augusta XXXX, bytom W. P. XXX, za účasti Krajskej prokuratúry Banská Bystrica, o návrhu otca na zvýšenie výživného, o návrhu matky na zverenie maloletých do jej osobnej starostlivosti a o návrhu M. W., nar. XX. apríla XXXX, bytom B., toho času W. P. XX, na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš, č.k. 13P/60/2021-125 zo dňa 25. februára 2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 13P/60/2021-125 zo dňa 25. februára 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) rozhodol nasledovne:

I. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej F. výživným v sume 125,00 Eur, na výživu maloletého L. výživným v sume 125,00 Eur a na výživu maloletej C. výživným v sume 85,00 Eur mesačne, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 22.01.2021 do 18.08.2021.

II. V prevyšujúcej časti súd návrh otca na zvýšenie výživného zamietá.

III. Zročné výživné od 22.01.2021 do 18.08.2021 na maloleté deti vo výške 1 614,32 Eur súd matke povoľuje splácať v pravidelných 100,00 Eur mesačných splátkach, vždy do 25-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatné, s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu.

IV. Súd zveruje maloleté deti W. do náhradnej osobnej starostlivosti M. W., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, a má právo zastupovať maloletých a spravovať ich majetok v bežných veciach.

V. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej F. výživným v sume 70,00 Eur, na výživu maloletého L. výživným v sume 70,00 Eur a na výživu maloletej C. výživným v sume 50,00 Eur mesačne, so splatnosťou vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce a sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc dňom 26.08.2021.

VI. Zročné výživné od 26.08.2021 do 25.02.2022 na maloleté deti vo výške 1 176,77 Eur súd otcovi povoľuje splácať v pravidelných 50,00 Eur mesačných splátkach, vždy do 25-teho dňa v mesiaci počnúc

mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatné, s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu.

VII. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej F. výživným v sume 110,00 Eur, na výživu maloletého L. výživným v sume 110,00 Eur a na výživu maloletej C. výživným v sume 70,00 Eur mesačne, so splatnosťou vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce a sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc dňom 26.08.2021.

VIII. Zročné výživné od 26.08.2021 do 25.02.2022 na maloleté deti vo výške 1 276,78 Eur súd matke povoľuje splácať v pravidelných 100,00 Eur mesačných splátkach, vždy do 25-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatné, s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu.

IX. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/69/2018-51 zo dňa 20.06.2018 a rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/22/2014-31 zo dňa 07.04.2014 v časti týkajúcej sa výživy a osobnej starostlivosti maloletých detí.

X. Súd návrh matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti zamietla.

XI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že návrhom vo veci samej sa otec maloletých detí domáhal zvýšenia výživného na maloleté deti W., F., L. a C. zo sumy 40,-, 40,- a 35,-Eur na sumu 130,-Eur na každé z maloletých detí zvlášť; v podanom návrhu poukázal na zmenu pomerov na strane maloletých detí a podstatný nárast výdavkov na ich ošatenie, stravu a ostatné odôvodnené potreby. Zároveň dňa 05.08.2021 podala návrh na zverenie maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti matka maloletých detí; v návrhu tvrdila, že deti žijú v nevhodných podmienkach bez vody a sociálneho zariadenia, nemajú svoju izbu a školské pomôcky a otec o maloleté deti starostlivosť nezabezpečuje. Napokon dňa 23.08.2021 podala M. W., manželka otca maloletých detí návrh, ktorým sa domáhala, aby boli maloleté deti zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že otec maloletých detí, ktoré mu boli zverené do osobnej starostlivosti, bol vzatý do vyšetrovacej väzby, matka žije v Nemecku a s deťmi nemá žiadny vzťah. Navrhovateľka v tomto smere uviedla, že žije s otcom maloletých detí a s maloletými deťmi v jednej domácnosti, zabezpečuje starostlivosť o nich, deti sú na ňu zvyknuté a emočne naviazané.

1.2 Okresný súd pôvodne uznesením č.k. 13P/60/2021-58 zo dňa 19.08.2021 spojil na spoločné konanie veci o návrhu otca na zvýšenie výživného a návrhu matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. Následne uznesením zo dňa 10.01. 2022 spojil na spoločné konanie aj návrh M. W. na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Veci boli ďalej vedené pod sp.zn. 13P/60/2021. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je tiež zrejmé, že uznesením č.k. 13P/81/2021-16 zo dňa 26.08.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli maloleté deti zverené do dočasnej starostlivosti M. W..

1.3 Do konania vstúpil okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš.

1.4 Súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie, vyslúchol otca maloletých detí, matku maloletých detí, M. W., zistil názor maloletých detí, oboznámil sa so správami od prešetrenia pomerov v domácnosti maloletých detí, obsahom pripojených spisov, rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/60/2021 zo dňa 20.12.2021, výzvou na nástup do liečebného ústavu, zisťoval príjmy rodičov maloletých detí, vo vzťahu k príjmu matky zisťoval minimálnu mzdu v Nemecku.

1.5 Okresný súd zistil, že úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému L. bola prevedená rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/22/2014-31 zo dňa 7. apríla 2014; maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zviazaná prispievať na jeho výživu minimálnym zákonným výživným. Počas tejto úpravy vyživovacej povinnosti mal maloletý 6 rokov a nenavštevoval školu ani predškolské zariadenie, otec bol bez príjmu, príjem matky predstavoval 250,-Eur. Už v tom čase otec žil v spoločnej domácnosti so svojou družkou M. W.. O úpravu výkonu rodičovských práv k maloletej F. a C. bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/69/2018-51 zo dňa 20.06.2018; maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca a matka bola zviazaná prispievať na výživu maloletej F. výživným v sume 40,-Eur a na výživu maloletej C. sumou 35,-Eur. V tom čase otec pracoval brigádne so zárobkom 120,-Eur mesačne a poberal dávku v hmotnej núdzi; matka žila od polovice roka 2017 v Nemecku, živila sa žobraním, čím dokázala zarobiť približne 40,-Eur denne. Maloletá F. v tom čase navštevovala 5. ročník základnej školy a maloletá C. nenavštevovala

ani len predškolské zariadenie. Okresný súd poukázal na obsah neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 13P/81/2021-16 zo dňa 26.08.2021, ktorým boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti M. W.. V tom čase mal súd za osvedčené, že maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca sa nachádzali v situácii, kedy osobnú starostlivosť o ich osoby žiaden z rodičov nezabezpečoval; otec bol vzatý do väzby, matka žila v Nemecku. Súd mal za osvedčené, že M. W. už minimálne od 04.08.2020 zabezpečovala starostlivosť o maloleté deti, maloleté deti sú na ňu zvyknuté, volajú ju M. alebo aj mama, hoci majú vedomosť, že nie je ich biologickou matkou. Bolo osvedčené, že maloleté deti majú M. W. veľmi radi a chceli by ostať v jej starostlivosti. Nebolo osvedčené, že by zo strany M. W. neboli zabezpečené potreby maloletých detí.

1.6 Súd prvej inštancie vo vzťahu k náhradnej osobnej starostlivosti aplikoval článok 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 36/2005 Z.z.“ alebo „Zákon o rodine“) a ďalej ustanovenie § 45 ods.1 až 4 zákona č. 36/2005 Z.z.. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť, aplikoval ustanovenie § 45 ods.8 Zákona o rodine; z obsahu vyplýva, že aplikoval tiež ustanovenie § 62 a § 75 zákona č. 36/2005 Z.z..

1.7 Pokiaľ ide o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti toho ktorého z rodičov, resp. M. W., okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že maloleté deti boli naposledy zverené do osobnej starostlivosti otca. Okresný súd však zistil, že otec bol trestne väzobne stíhaný, následne bol odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania, trest vykonal, z výkonu trestu bol prepustený dňa 19.02.2022. Je však zrejmé, že s účinnosťou od 09.03.2022 bol povinný absolvovať protialkoholické liečenie ústavnou formou. Práve uvedená skutočnosť bránila otcovi v starostlivosti o maloleté deti a vznikla potreba zverenia maloletých detí do starostlivosti inej osoby. Pri úvahách, či uprednostniť zverenie maloletých detí do starostlivosti matky alebo náhradnej osobnej starostlivosti M. W., okresný súd vychádzal z najlepšieho záujmu maloletých detí, pričom z vykonaného dokazovania mu vyplynulo, že zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti M. W. (de facto ponechanie maloletých detí v jej starostlivosti na základe neodkladného opatrenia) je v najlepšom záujme maloletých detí. Uvedené okresný súd vyvodil z toho, že M. W. tvorí s otcom pár od 05.02.2013, od marca 2014 žijú v spoločnej domácnosti. Od uvedeného obdobia s nimi žil v spoločnej domácnosti aj maloletý L. a v spoločnej domácnosti od roku 2017 žili aj maloletá F. a maloletá C.. M. W., manželka otca, je tak osobou, na ktorej prítomnosť a starostlivosť sú maloleté deti dobre a dlhodobo zvyknuté, žije s maloletými deťmi v domácnosti, ktorú deti považujú za svoj domov. Naproti tomu matka maloletých detí žije dlhodobo, od roku 2017, v Nemecku; maloleté deti s matkou v Nemecku nikdy neboli a matka podľa názoru okresného súdu neprejavuje skutočný záujem o maloleté deti. Navyše maloleté deti matku odmietajú. Súd zisťoval aj stanovisko maloletých detí, ktoré uviedli, že matku videli naposledy cez letné prázdniny v roku 2021; maloletá F. sa s matkou odmietla rozprávať, k maloletému L. sa podľa jeho slov matka nesprávala pekne a odmietol k nej ísť. Maloletá C. síce s matkou dva dni strávila, odvtedy ju matka žiadnym spôsobom nekontaktuje. Matka od roku 2021 nie je s maloletým L. v žiadnom kontakte, je v sporadickom elektronickom kontakte s maloletou F.. Všetky maloleté deti sa vyjadrili v tom zmysle, že chcú ostať s otcom a M. W.; maloleté deti opakovane vyjadrili odmietavý vzťah k matke.

1.8 Pokiaľ ide o bytové pomery otca a M. W., okresný súd zistil, že tieto sú síce skromné, avšak dostatočné na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti; maloleté deti sú na prostredie zvyknuté a je to ich prirodzené prostredie. M. W. je pritom riadne zamestnaná z príjmom od 500,- do 600,-Eur mesačne, má finančné prostriedky na udržiavanie pomerov v domácnosti na dostatočnej úrovni. Je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, má zdravotné, osobnostné a morálne predpoklady na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti; podľa názoru súdu prvej inštancie zaručuje, že náhradná osobná starostlivosť sa bude vykonávať v najlepšom záujme maloletých detí. V jej starostlivosti o maloleté deti nedostatky zistené neboli. Naproti tomu vo vzťahu k matke maloletých detí s touto sa deti riadne nestretávajú, v mieste jej bydliska v cudzine nikdy neboli, s matkou nie sú v žiadnom kontakte, matku dlhodobo odmietajú a sú citovo naviazané na svojho otca a M. W.. Navyše matka už v roku 2020 súhlasila so zverením detí do náhradnej osobnej starostlivosti M. W. a ak v súčasnosti starostlivosť M. W. namieta, možno mať pochybnosti o technickej realizovateľnosti prevzatia osobnej starostlivosti matkou. Tomuto nebráni len zjavný nesúhlas všetkých maloletých detí, ale aj skutočnosť, že sama matka priznáva, že nemá finančné prostriedky ani len na to, aby z Nemecka prišla na Slovensko na súdne pojednávanie. Z uvedených dôvodov okresný súd maloleté deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti M. W., vymedzil rozsah jej práv a povinností k maloletým deťom a návrh matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti zamietol.

1.9 Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, okresný súd aplikoval ustanovenie § 45 ods.8 zákona č. 36/2005 Z.z., poukázal na mesačné výdavky so zabezpečením starostlivosti o maloleté deti. Pokiaľ ide o maloletú F., výdavky predstavujú 180,-Eur bez výdavkov na lieky a iné neočakávané výdavky; výdavky na maloletého L. predstavujú sumu 180,-Eur a na maloletú C. približne 120,-Eur mesačne.

1.10 Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca, okresný súd určil vyživovaciu povinnosť na maloletú F. a maloletého L. v sume 70,-Eur na každé z maloletých detí zvlášť a na výživu maloletej C. v sume 50,-Eur mesačne; vychádzal zo skutočnosti, že pred nástupom do väzby v rámci trestného stíhania bol zamestnaný a dosahoval priemerný mesačný príjem 634,25 Eur. Mal tak za to, že je v potenciónálnych možnostiach otca prispievať na výživu maloletých detí v určenej sume; vychádzal z príjmov, ktoré otec maloletých detí mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania, prax, jazykové znalosti a dopyt na trhu práce. Ustálil, že skutočnosť, že otec o zamestnanie prišiel z dôvodu väzobného stíhania a následne uloženého trestu, nemôže byť na ľarchu odôvodnených potrieb maloletých detí; otec sa vlastným zavinením zbavil možnosti dosahovať dovtedy dosahovaný príjem.

1.11 Pokiaľ ide o matku maloletých detí, táto inú vyživovaciu povinnosť nemá, žije v Nemecku v 3-izbovom byte s manželom, poberá dávky v neuviedenej výške, učí sa po nemecky, za čo jej platí štát. Matka k preukázaniu svojej majetkovej situácie neprispela; z uvedeného dôvodu okresný súd vychádzal z možnosti matky a mal za to, že v jej možnostiach je dosahovať aspoň príjem na úrovni minimálnej mzdy v Nemecku. Túto zistil za rok 2021 v sume 1.596,-Eur a za rok 2022 v sume 1.649,-Eur. Mal za to, že bez ohľadu na vzdelanie matky, jej skúsenosti, návyky a pracovné zručnosti, bolo možné od matky spravodlivo požadovať dosahovanie aspoň minimálneho zárobku v krajine, v ktorej sa zdržiava s poukazom na skutočnosť, že sa v Nemecku zdržiava už od roku 2017. Mala tak dostatok času na to, aby si osvojila jazyk a našla zamestnanie, v ktorom by mohla dosahovať aspoň zákonom stanovenú minimálnu mzdu.

1.12 Ak teda okresný súd ustálil nevyhnutné výdavky na maloleté deti vo výške 180,-Eur (maloletý L.), 180,-Eur (maloletá F.) a 120,-Eur (maloletá C.), vychádzal tiež z možnosti rodičov a ustálil, že v možnostiach otca je dosahovať približne 40% z príjmu matky. Z uvedeného dôvodu zaviazal otca povinnosťou prispievať na maloleté deti počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti vo výške 70,-Eur na maloletého L., vo výške 70,-Eur na maloletú F. a vo výške 50,-Eur na maloletú C.; naproti tomu matku zaviazal prispievať výživným vo výške 110,-Eur na maloletého L., vo výške 110,-Eur na maloletú F. a vo výške 70,-Eur na maloletú C.. S poukazom na ustanovenie § 45 ods.8 zákona č.36/2005 Z.z. rodičom určil plniť vyživovaciu povinnosť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš. Pokiaľ ide o počiatok vyživovacej povinnosti, tento určil ku dňu, ktorým boli maloleté deti neodkladným opatrením zverené do dočasnej starostlivosti M. W., a teda odo dňa 26.08.2021. Z uvedeného dôvodu zistil a vypočítal dlh rodičov na vyživovacej povinnosti, u otca vo výške 1.176,77 Eur a u matky vo výške 1.276,78 Eur. Dlž na výživnom im povolil splácať v splátkach, u otca po 50,-Eur mesačne a u matky po 100,-Eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok.

1.13 Okresný súd napokon rozhodoval o návrhu otca na zvýšenie výživného za obdobie, v ktorom boli deti v jeho starostlivosti. Okresný súd považoval jeho návrh za dôvodný počnúc dňom 22.01.2021 do 18.08.2021, nakoľko otec bol do väzby vzatý dňa 19.08.2021 a následne bolo nariadené neodkladné opatrenie o dočasnom zverení maloletých detí do starostlivosti M. W.. V období, kedy boli maloleté deti v starostlivosti otca a v období, kedy boli v dočasnej starostlivosti M. W., sa odôvodnené potreby maloletých detí nijakým spôsobom nezmenili; otec v tom čase bol zamestnaný s príjmom 634,25 Eur a v možnostiach matky, ako už bolo uvedené, bolo dosahovať príjem 1.596,-Eur. Okresný súd porovnal pomery v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti a v období, za ktoré otec žiadal vyživovaciu povinnosť. Ustálil, že na strane maloletých detí ako i rodičov došlo k podstatným zmenám odôvodňujúcim zmenu rozhodnutia o výške výživného. Nakoľko otec dosahoval príjem vo výške približne 40% z možného príjmu matky a zabezpečoval aj osobnú starostlivosť o maloleté deti, okresný súd zaviazal matku povinnosťou podieľať sa na výžive maloletých detí vo výške 70% z odôvodnených potrieb, matku v uvedenom období zaviazal prispievať na výživu maloletého L. výživným vo výške 125,-Eur, na výživu maloletej F. výživným vo výške 125,-Eur a výživným na maloletú C. v sume 85,-Eur mesačne, počnúc

dňom 22.01.2021 (deň podania návrhu) do 18.08.2021, čo je deň predchádzajúci nástupu otca na výkon väzby. V prevyšujúcom rozsahu návrh otca na zvýšenie výživného zamietol.

1.14 S prihladnutím na výšku určenia vyživovacej povinnosti okresný súd zisťoval dlh na výživnom a zistil, že na maloletého L. vznikol dlh na výživnom vo výške 662,38 Eur, na maloletú F. 585,81 Eur na maloletú C. v sume 366,13 Eur; dlh na výživnom na všetky maloleté deti tak predstavuje sumu 1.614,32 Eur. Zročné výživné matke povolil splácať v splátkach vo výške splátky 100,-Eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok.

1.15 Uvedeným rozhodnutím došlo k zmene predchádzajúcich rozhodnutí Okresného súdu Veľký Krtíš o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

1.16 Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 52 zákona č.161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok ďalej len „C.m.p.“) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Osobitným rozhodnutím (č.k. 13P/60/2021-144 zo dňa 10.03.2022) okresný súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 13P/81/2021-16 zo dňa 26.08.2021, a to ku dňu právoplatnosti výroku rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 13P/60/2021-125 zo dňa 25.02.2022 o zverení maloletých detí W. do náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, v ktorom uviedla, že finančne na tom nie je veľmi dobre, môže platiť len 100,-Eur. Uviedla, že žije zo sociálnych dávok a v prípade, ak sociálny orgán v Nemecku bude vedieť, že svoje dávky posielala na výživné, matke dávky zoberú. Matka poberá životné minimum na jedného človeka.

3.1 Matka ďalej uviedla, že maloleté deti sú proti nej ovplyvnené; otec s manželkou chcú len peniaze, robiť nechcú. Toto mal vykrikovať otec maloletých detí pred matkou matky, že ona bude platiť 400,-Eur a že jeho žena potom robiť nemusí. Matka ďalej uviedla, že ak otec, resp. M. W. s deťmi nevládze, môžu sa o deti rozdeliť; vie, že väčšie deti ku nej nechcú ísť, ale verí, že maloletá C. áno, len má strach z iných. Pokiaľ ide o M. W., tá robila štyri mesiace a keď pustili L. W. z výkonu trestu, hneď nechala robotu. Z uvedeného matka vyvodila, že otec a jeho manželka žijú z detských peňazí.

3.2 Matka tiež uviedla, že už nevládze, chodí k psychiatrovi; všetko čo čítala v papieroch je klamstvo. Ona pritom z peňazí, ktoré poberá, pomáhala, posielala balíky, oblečenie, sladkosti, čo oni všetky predávali.

3.3 V doplnení podania na výzvu súdu matka výslovne uviedla, že podala odvolanie, nakoľko nemá z čoho platiť, je na sociálnej dávke, z ktorej platí byt, elektrinu a jej prakticky neostáva nič.

4. M. W. v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že považuje napadnutý rozsudok za správny a matka uviedla len dôvody, s ktorými bol súd oboznámený a na základe ktorých rozhodol. Tvrdenia matky považovala za klamstvá; matka klame slovenské inštitúcie ako aj nemecké. Raz sa domáha všetkých detí, potom len maloletej C.. V odvolaní uviedla, že by si maloletú C. vzala k sebe, zároveň podala žiadosť o pozbavenie rodičovských práv k všetkým maloletým deťom a uviedla, že nechce mať s deťmi už nič spoločné. Svoje tvrdenia matka ničím nepodložila, náklady spojené s bývaním nemá, pretože tie prepláca úrad práce. Odôvodnené potreby maloletých detí sú vyššie ako keď súd určil matke výživné vo výške 40,-, 40,- a 30,-Eur. Matka sa svojimi tvrdeniami chce len zbaviť zodpovednosti a vyživovacej povinnosti voči deťom. V Nemecku žije už 5 rokov, čo je dostatočná doba na to, aby si osvojila jazyk a zamestnala sa. To, že navštevuje psychiatra, matka ničím nepreukázala; protirečí si pritom, že nevie po nemecky, a preto sa nemôže zamestnať. Na konzultácie s psychiatrom je potrebná komunikácia a táto je vedená v nemeckom jazyku. Z uvedených dôvodov považovala odvolanie matky za neopodstatnené.

5. Otec maloletých detí v písomnom vyjadrení navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil. Uviedol, že s M. W. vždy pracujú, keď majú príležitosť. Naopak, matka by mala pracovať, nakoľko v živote ešte nepracovala. Matka byt neplatí, lebo byt je sociálny na manžela matky a polovicu mu platí sociálka, nakoľko je narkoman. Otec uviedol, že on sa vyživovacej povinnosti nevyhýba, už zaplatil

250,-Eur, pričom deti od mala vychováva on. Žiadosti matky považoval za zavádzajúce a nepodstatné, nakoľko sa zakladajú na klamstve.

6. Matka v ďalšom vyjadrení s tvrdeniami otca a M. W. nesúhlasila, uviedla, že ich deti nezaujímajú, ale peniaze. M. W. by peniaze stačili, keby sa nepriživovala na detských peniazoch a neposielala ich aj L. W.. Uviedla, že je pravdou, že sa chce vzdať rodičovských práv; srdce jej to nedalo a vyjadrila nádej, že sa k nej možno deti vrátia. Návrh podala zo zlosti, rozmyslela si to. Matka maloletých detí tiež uviedla, že M. W. dostane na deti peniaze, ale tieto z toho nič nemajú. Mala by sociálke ukázať, čo nakúpila, veci deťom a hygienu. Deti nič poriadne nemajú. To, čo otec a M. W. píšu, sú všetko klamstvá, nech idú robiť nie klamať, len za to, aby mali peniaze a nemuseli by robiť. Matka uviedla, že nie je pravda, že nikdy nerobila, v minulosti robila v dedine, starala sa o deti odmalička, lebo otec detí sa túlal. Jej manžel nie je žiaden narkoman a nemá nič spoločné so súčasnou situáciou. Jej manžel predtým platil výživné na deti W., aj balíky posielal, ale skončil s tým, pretože sa o nich všade klame. Otec s M. W. zakazujú komunikovať s deťmi, preto deti matku nenávidia, lebo len zlé veci sa o nej hovoria. Zotrvala na argumentácii, že nemá z čoho plniť vyživovaciu povinnosť.

7. Krajská prokuratúra Banská Bystrica s poukazom na ustanovenie § 46 ods.3 a 8 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre oznámila prebratie vstupu do konania.

8. Matka maloletých v ďalšom podaní žiadala, aby boli prešetrované pomery, lebo sociálka nič nerobí a povedali jej, že potrebujú podnet. Matka uviedla, že má vedomosť, že všetky peniaze, ktoré rodičia dostanú, idú na alkohol, M. W. a L. W. žijú z peňazí detí. V auguste 2022 bola doma, maloleté deti otec s M. W. k matke nepustil. Uviedla, že má vedomosť, že maloletej C. dávajú jesť ako poslednej, až po mačke, psovi, uvedené považovala za týranie blízkej osoby. O deti sa nestarajú, čakajú každý mesiac na peniaze, aby mali z čoho kupovať alkohol.

9. Iné (ďalšie) vyjadrenie podané nebolo.

10. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu § 65 a § 66 C.m.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle § 387 ods.1, ods.2 C.s.p. v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

10.1 Podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie matky maloletých detí nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je dôkladne a precízne odôvodnené, okresný súd sa vysporiadal so všetkými otázkami nastolenými účastníkmi konania, ku všetkým otázkam dal podrobnú a vyčerpávajúcu odpoveď. So závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v celom rozsahu na nich poukazuje. Reagujúc na odvolaciu argumentáciu matky odvolací súd dodáva nasledovnú argumentáciu:

12. Z obsahu spisu a obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie konal o

i. návrhu otca na zvýšenie výživného

ii. návrhu matky na zmenu výchovného prostredia maloletých detí a o

iii. návrhu M. W., manželky otca, na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

12.1 Odvolací súd vo všeobecnosti k vyživovacej povinnosti uvádza, že v zmysle platnej právnej úpravy je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa a vykonávať prácu, jeho odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod.. V prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky

povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. V predmetnej veci, vzhľadom na vek detí, je nespochybniteľné, že maloleté deti pokračujúce v školskej dochádzke nie sú schopné samé sa živiť a vyživovacia povinnosť rodičov k nim trvá.

12.2 V prvom rade je potrebné uviesť, že podľa § 78 Zákona o rodine je možné meniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom, len ak sa zmenia pomery; okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Platná právna úprava neumožňuje meniť právoplatné súdne rozhodnutia; v prípade vyživovacej povinnosti však vzhľadom na to, že sa ustanovuje povinnosť plniť peňažné sumy aj do budúceho obdobia, kedy môže dôjsť ku zmene pomerov, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo, Zákon o rodine aj Civilný sporový poriadok umožňujú zmeniť právoplatný rozsudok na základe relevantnej zmeny pomerov, rozhodujúcich pre určenie výživného. V konaní, v ktorom sa navrhuje zmena pôvodného rozhodnutia o výživnom, si súd všima rovnaké okolnosti, ako v konaní o určenie výživného; porovnáva ich stav ku dňu rozhodnutia o výživnom a ku dňu žiadanej zmeny rozhodnutia. V konaní o určení alebo zmene vyživovacej povinnosti rodiča musí súd skúmať schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby (pod ktorými sa rozumie vek, zdravotný stav, vzdelanie, aktuálne rodinné pomery, objektívna možnosť dosahovať čo najvyšší príjem vlastným pričinením ako aj dôvody, pre ktoré povinný rodič nedosahuje príjem postačujúci na uhrádzanie nákladov vlastných potrieb) ako i odôvodnené potreby osoby oprávnenej, ktorou je maloleté dieťa.

12.3 Z obsahu spisu a obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že rodičia maloletých detí spolu nežijú, súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutia, ktorými bol naposledy upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom; je zrejmé, že v starostlivosti otca je maloletý L. od roku 2014 a maloleté F. a C. od roku 2017. Okresný súd si správne všimol pomery existujúce v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, a to na strane rodičov maloletých detí ako aj na strane samotných maloletých detí; správne zistil zmenu pomerov, najmä pokiaľ ide o maloleté deti, ktoré spočívajú v tom, že maloleté deti sú od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti o niekoľko rokov staršie, navštevujú vyšší stupeň školy, resp. nastúpili na školskú dochádzku. U všetkých maloletých detí zisťoval ich odôvodnené potreby a ustálil ich na sumu 180,-Eur u maloletej F. a maloleteho L. a na sumu 120,-Eur u maloletej C.. Okresný súd správne porovnal príjmy rodičov, resp. ich potenciálne príjmy, ktoré by mohli dosahovať; v časti zvýšenia výživného v období, v ktorom boli maloleté deti v starostlivosti otca (pred jeho väzobným stíhaním a pred dočasným zverením maloletých detí do starostlivosti M. W.), prihliadol na osobnú starostlivosť otca o maloleté deti. Uvedená zmena pomerov odôvodňovala rozhodnutie o novej úprave vyživovacej povinnosti a tak rozhodnutie o zvýšení výživného.

12.4 Ak súd prvej inštancie vo vzťahu k možnostiam matky vychádzal z jej potenciálneho príjmu, jeho závery neboli výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. Matka svoj tvrdený príjem spočívajúci v sociálnych dávkach v cudzine nepreukázala. Navyše matka maloletých detí neuviedla žiadne okolnosti, ktoré by jej v rozhodnom čase bránili zamestnať sa, v cudzine žije pomerne dlhú dobu s možnosťou nadobudnúť príslušné jazykové schopnosti umožňujúce sa uplatniť na trhu zamestnanosti. Neuviedla ani žiadne zdravotné, ani iné okolnosti, ktoré by jej zamestnaniu a dosahovaniu stáleho príjmu bránili. Práve z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodnutie o výške vyživovacej povinnosti (zodpovedajúcej odôvodneným potrebám maloletých detí) založil na objektívnej možnosti matky dosahovať príjem a nie na skutočnom príjme matky (ktorý v konečnom dôsledku ani preukázaný nebol). Ak súd prvej inštancie pri určení vyživovacej povinnosti vychádzal z výšky minimálnej mzdy v Nemecku, jeho závery neboli výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. V konečnom dôsledku matka maloletých detí sa v podanom odvolaní viac venovala tvrdeniu o tom, že nedosahuje taký príjem, ktorý by jej umožňoval platiť výživné v určenej miere; žiadne okolnosti, ktoré by jej bránili zamestnať sa a dosahovať stály príjem, čo aj vo výške minimálnej mzdy v Nemecku neuviedla.

12.5 Okresný súd vychádzajúc z výšky určeného výživného správne zisťoval existenciu dlhu na výživnom za obdobie od podania návrhu do dňa, kedy boli maloleté deti neodkladným opatrením dočasne zverené do starostlivosti M. W.; práve v uvedenom období boli maloleté deti na základe rozhodnutia zverené do osobnej starostlivosti otca. Dlh na výživnom ustálil vo výške 1.614,32 Eur ako rozdielu medzi priznaným a uhradeným výživným. Jeho záverom v tomto smere nemožno nič vytknúť. Napokon správnym výrokom je aj výrok II. napadnutého rozsudku okresného súdu, keď tento návrh otca, dožadujúceho sa vyššieho ako určeného výživného, v prevyšujúcej časti zamietol.

12.6 Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval napadnuté rozhodnutie vo vzťahu k zvýšeniu výživného za obdobie trvania osobnej starostlivosti otca za vecne správne; z uvedeného dôvodu ho vo výrokoch I., II. a III. postupom podľa ustanovenia § 387 ods.1, ods.2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil. V konečnom dôsledku, ak matka dôsledne plnila vykonateľný výrok III. a plnila splátky dlhu na výživnom vo výške 100,-Eur mesačne k rukám otca, v čase rozhodovania odvolacieho súdu je jej povinnosť zaplatiť k rukám matky dlh na výživnom splnená.

13. Okresný súd výrokmi III.-VIII. a X. rozhodol o návrhoch o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti M. W., resp. o návrhu matky na zverenie maloletých do jej osobnej starostlivosti. Aj v uvedených výrokoch považoval odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne.

13.1 Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že princípy, účel a zákonné podmienky náhradnej osobnej starostlivosti súd prvej inštancie uviedol správne; bolo zdôraznené, že zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti prichádza do úvahy v prípade, ak starostlivosť o maloleté deti rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná osobná starostlivosť má svojím spôsobom dočasný charakter, ktorý vyplýva práve z podmienok, za ktorých možno náhradnú osobnú starostlivosť nariadiť; ak podmienky, pre ktoré bola náhradná osobná starostlivosť nariadená, táto stráca svoje opodstatnenie. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia aj pre odvolací súd jasne vyplývajú dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie prioritizoval zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti M. W. (súčasnej manželky otca) pred zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Uvedené dôvody vychádzajú aj z prejaveneho názoru maloletých detí, ktoré sa vyjadrili, že chcú ostať v doterajšom prostredí, ktoré je im známe, s ktorým sú stotožnené a aj z ich prejavenej citových väzieb je zrejmé, že v súčasnosti majú lepší vzťah so súčasnou manželkou otca ako svojou biologickou matkou. Ani matka tento záver súdu prvej inštancie v podanom odvolaní neporela, iba považuje maloleté deti v súčasnosti za zmanipulované otcom a manželkou otca. Uvedenému tvrdeniu ale skutočný stav zistený súdom prvej inštancie nezodpovedá; maloleté deti sú pomerne dlhé obdobie v starostlivosti otca (mal. L. od roku 2014 a maloleté F. a C. od roku 2017); práve dlhodobosti zverenia maloletých detí otcovi, ktorý starostlivosť o maloleté deti zabezpečoval so svojou súčasnou manželkou, nasvedčujú aj emočné väzby maloletých detí viac na otca a jeho súčasnú manželku ako na biologickú matku.

13.2 Pokiaľ ide o otca maloletých detí (nakoľko prichádzalo do úvahy aj zotrvanie maloletých detí v jeho osobnej starostlivosti), odvolací súd mal nespochybniteľne preukázané, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie sám starostlivosť o maloleté deti nemohol zabezpečovať (aj z uvedeného dôvodu bolo počas konania nariadené neodkladné opatrenie), nakoľko v určitom období bol väzobne stíhaný, následne vykonával trest odňatia slobody a v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie mal nastúpiť na výkon ochranného opatrenia uloženého mu v trestnom konaní vo forme ochranného liečenia. Z uvedeného je zrejmé, že otec maloletých detí v rozhodnom období starostlivosť o maloleté deti zabezpečiť nemohol.

13.3 Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ matka napadla rozsudok okresného súdu a v podanom odvolaní so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti M. W. nesúhlasila, túto argumentáciu odvolací súd považoval len za formálnu, čo bolo napokon potvrdené aj tým, že sama matka ďalším návrhom (čo aj v emočnom vypätí) žiadala o pozbavenie svojich rodičovských práv vo vzťahu k maloletým deťom. Navyše jej návrh, aby bolo niektoré z maloletých detí bolo zverené do jej starostlivosti (mal. C.) nijako nesledoval záujem maloletého dieťaťa, ale z kontextu podaného odvolania bol iba prostriedkom pre zníženie vyživovacej povinnosti. Podstatným pre správnosť zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti bolo, že matka starostlivosť o maloleté deti pomerne dlhú dobu opomínala, vzťah s maloletými deťmi udržiavala nedostatočne, neprehlbovovala ho čo malo za následok odcudzenie sa maloletých detí od matky a ich väčšiu emočnú naviazanosť na súčasnú manželku otca. Aj z uvedeného dôvodu sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že za súčasného stavu je zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti M. W. súladné s ich najlepším záujmom.

14. Pokiaľ ide o výrok IV., ktorým súd prvej inštancie upravil rozsah práv a povinností M. W. k maloletým deťom, je súladný s ustanovením § 45 zákona č.36/2005 Z.z. a je vecne správnym.

15. Vo výrokoch V. a VI. súd prvej inštancie rozhodol o vyživovacej povinnosti otca a o zročnom výživnom odo dňa zverenia maloletých detí do starostlivosti M. W. neodkladným opatrením. Uvedené výroky síce neboli oprávnenou osobou odvolaním dotknuté; odvolací súd ich preskúmal ako závislé výroky od výroku o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd prvej inštancie pri určení výživného otcovi správne vychádzal zo skutočnosti, že otec maloletých detí sa v dôsledku vlastného konania majúceho za následok jeho väzobné stíhanie a následný výkon trestu, sám zbavil možnosti dosahovať dovtedajší príjem; prihliadol na pomer potenciálnych možností otca a potenciálnych možností matky a skutočnosť, že otec starostlivosť o maloleté deti nezabezpečoval. Rozhodnutie o výške vyživovacej povinnosti otca a výpočet dlhu na výživnom je vecne správne; okresný súd zároveň správne v súlade s ustanovením § 45 ods.8 zákona č.36/2005 Z.z. uložil povinnosť, aby výživné poukazoval príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

16. Matka odvolaním napadla výšku výživného (a tým aj zročné výživné) pri zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Odvolací súd už ustálil, že pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal z potenciálneho príjmu matky pri určení vyživovacej povinnosti v čase starostlivosti otca o maloleté deti, jeho rozhodnutie nebolo výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. Okresný súd pri určení výšky výživného pri zverení do náhradnej osobnej starostlivosti vychádzal z rovnakých skutkových okolností, pomery na strane maloletých detí sa nezmenili a nezmenil sa ani potenciálny príjem matky, ktorá nepreukázala (a v zásade ani netvrdila) existenciu prekážok, ktoré by jej bránili dosahovať aspoň minimálnu mzdu v mieste svojho súčasného pobytu. Okresný súd len zohľadnil skutočnosť, že počas náhradnej starostlivosti otec povinnosť osobnej starostlivosti nemá, resp. ju ani vykonávať nemohol a pri vyživovacej povinnosti rodičov vychádzal iba z pomeru príjmov rodičov (na osobnú starostlivosť o maloleté deti neprihliadal). Závery súdu prvej inštancie sú tak v súlade s vykonaným dokazovaním a nie sú výsledkom nesprávneho právneho posúdenia.

17. Za vecne správne považoval odvolací súd aj výrok IX. napadnutého rozsudku, ktorým okresný súd zdôraznil, že dochádza k novej úprave výkonu rodičovských práv a povinností v porovnaní s prv vykonanou úpravou rozhodnutiami Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/69/2018-51 zo dňa 20.06.2018 a č.k. 7P/22/2014-31 zo dňa 07.04.2014.

18. Pokiaľ ide o odvolanie matky, s jej odvolacími námietkami sa odvolací súd vysporiadal v rámci vyššie uvedenej argumentácie. Odvolacími námietkami matky sú ale predovšetkým tvrdenia, ktoré nie sú podopreté žiadnym dôkazným prostriedkom; ostávajú tak iba v rovine tvrdení. Svoju vyživovaciu povinnosť matka nemá plniť k rukám otca a ani k rukám M. W., ale výživné má poukazovať príslušnému Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Naproti tomu osoba, ktorá má maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, poberá príspevok pri zverení do náhradnej osobnej starostlivosti podľa zákona č.627/2005 Z.z., ktorý od výšky vyživovacej povinnosti závislý nie je. Pokiaľ ide o dôvodnosť a výkon náhradnej osobnej starostlivosti, táto je pravidelne hodnotená v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany maloletých detí (§ 45 ods. 9 zákona č.36/2005 Z.z.) vrátane preskúmania pomerov v domácnosti, v ktorej maloleté deti žijú a kvality poskytovania náhradnej osobnej starostlivosti. V odvolacom konaní odvolací súd nemá od príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany žiadnu informáciu, že by náhradná osobná starostlivosť neplnila svoj účel, prípadne že by o maloleté deti nebolo postarané riadne a M. W. a otec maloletých detí by príspevok pri náhradnej starostlivosti zneužívali výhradne na svoju osobnú potrebu.

19. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu postupom podľa ustanovenia § 387 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku ako vecne správny potvrdil, vrátane závislého výroku o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p..

20. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania odvolací súd rovnako aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p. a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania; dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 55 C.m.p. nezistil.

21. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).